

Stage in de zorg

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie en praktische afspraken voor studenten-stagiairs in het departement Zorg. In een volgend luik verneem je dan meer over je specifieke stageplaats.

Inhoud

1	Woord vooraf	20
2	Je stageperiode praktisch	21
2.1	Stagecoördinator	
2.2	Uren	
2.3	Werkkledij	
2.4	Toegang tot elektronische toepassingen	
3	Ondersteunende diensten	22
3.1	Apotheek	
3.2	Centrale Sterilisatie	
3.3	Intern vervoer	
3.4	Kiné-Ergo-Logo	
3.5	Materiaalbevoorrading	
3.6	Patiëntenbegeleiding	
3.7	Schoonmaak	
3.8	Zorgkeuken	
4	Leermogelijkheden	25
4.1	Kennis & vaardigheden	
4.2	Informatiebronnen in het ziekenhuis	
5	RZ Heilig Hart Tienen als werkgever	26
5.1	Studentenjob	
5.2	Wanneer je afstudeert	

Beste student

Een tijdje geleden besliste je je opleiding verder te zetten in het domein van de gezondheidszorg. Een gedurfde maar verstandige keuze! Ondanks de soms negatieve beeldvorming over werken in de gezondheidszorg, is er niets mooier dan het dankwoord van een oudere zorgvrager voor de begeleiding tijdens een ernstig ziekteproces, van de moeder bij de geboorte van haar eerste kind of van de collega bij een adequate interventie tijdens een multidisciplinair overleg.

Samen met de onderwijsinstelling waar je je opleiding tot zorgverlener geniet, kies je ervoor een stage-ervaring op te doen in RZ Heilig Hart Tienen. We kunnen dit alleen maar toejuichen en hopen van harte dat RZ Heilig Hart Tienen als stageplaats een meerwaarde kan betekenen voor je vorming en opleiding.

Patiëntgerichte zorg staat centraal in onze benadering van patiënten. Daaronder verstaan we een zorgverlening die zich op de eerste plaats laat sturen door de zorgvraag, zorgbehoeften, verwachtingen en voorkeuren van de patiënt. Dit betekent niet dat de patiënt aan het roer staat van zijn zorgtraject, wel dat hij/zij met zijn specifieke situatie en mogelijkheden het **uitgangspunt** is van een **multidisciplinaire zorgverlening** die voldoet aan de **professionele standaarden**. Patiëntgestuurde zorg impliceert dat de patiënt continu veilige, effectieve, efficiënte, tijdige, en billijke zorg krijgt. De professionele houding van elke individuele medewerker, maar ook van elke student en vrijwilliger in ons ziekenhuis, moet doordrongen zijn van een gedeelde patiëntgerichte zorgvisie.

Een stage-ervaring is een gelegenheid bij uitstek om deze zorgvisie te toetsen en aan de hand hiervan ons ziekenhuis als mogelijke toekomstige werkplaats te verkennen. Een stage biedt ons de mogelijkheid om je als potentieel nieuwe medewerker van nabij te leren kennen. De hoofdverpleegkundige of het diensthoofd van je afdeling kunnen je verder ook informeren over de mogelijkheden rond weekend- of vakantiewerk in ons ziekenhuis.

Op de afdeling waar je stage loopt, krijg je een mentor toegewezen. Onder meer met deze informatiegids zal hij/zij je wegwijs maken in ons ziekenhuis. We nodigen je ook expliciet uit om constructieve feedback te geven, via je mentor of de hoofdverpleegkundige. Elke organisatie kan de uitdaging tot kwaliteit maar aangaan als ze dit doet vanuit de dynamiek van een lerende organisatie.

Wij hopen van harte dat je stage in ons ziekenhuis je als een positieve ervaring zal bijblijven, en dat ze je kan ondersteunen bij de dagelijkse zorg voor patiënten in je toekomstige loopbaan.

Succes!

Micheline Lefèvre
Directeur verpleegkundige en paramedische diensten

2.1 Stagecoördinator

Aanspreekpunt voor je praktische vragen, of bij problemen tijdens je stage die geen antwoord of oplossing krijgen op de afdeling zelf, is Silvia Vandael. Je kunt haar bereiken op (t) 016 80 92 56 en stage@rztienen.be.

Voor studenten die nog niet eerder stage liepen in ons ziekenhuis, start de eerste stagedag als volgt:

- 08.30 uur: ontvangst op de dienst HR (Campus Mariendal) voor registratie, badge ...
- 09.00 uur: introductiesessie
- 09.30 uur: begeleiding naar kleedkamer en stageplaats
- 10.00 uur: ontvangst en begeleiding op de stageplaats

2.2 Uren

Je werkt volgens dezelfde uurregeling als de verpleegkundigen op de afdeling. De hoofdverpleegkundige of verantwoordelijke van de afdeling zal je shifts toewijzen. Afwijkingen hiervan kunnen enkel in overleg met de hoofdverpleegkundige of het diensthoofd.

2.3 Werkkledij

Je zorgt zelf voor je verpleeguniformen.

De identificatiebadge die je bij de start van je stage ontvangt (van de dienst Personeelsmanagement) geeft je toegang tot de personeelskleedkamer.

- Om je kleerkastje af te sluiten breng je het best een hangslot mee. Na je stage verwijder je het hangslot. Tijdens elke schoolvakantie controleren we of dit gebeurd is. Indien nodig wordt het hangslot verwijderd.
- Je bent zelf verantwoordelijk voor je persoonlijke bezittingen. We raden je aan om zo weinig mogelijk geld mee te brengen. Een handtas of portefeuille kun je eventueel ook op de afdeling zelf bewaren.

2.4 Elektronische toepassingen

RZ Heilig Hart Tienen werkt met een elektronisch medisch dossier (EMD), elektronisch verpleegkundig dossier (EVD) en elektronisch medisch voorschrift (EMV), die door onze eigen ICT-dienst ontwikkeld werden. Derdejaarsstudenten verpleegkunde krijgen toegang tot het EVD. Het EVD is raadpleegbaar vanaf de startpagina van het intranet, de toegang tot de patiëntendossiers is uiteraard beveiligd. De log-in verneem je van de hoofdverpleegkundige.

Het intranet is zoals gezegd ook de eerste en belangrijkste informatiebron voor procedures, werkinstructies, staande orders enzovoort. Studenten-stagiairs kunnen deze informatie vrij raadplegen.

Begin elke stageperiode met een opfrissing van de procedures van ziekenhuishygiëne (handhygiëne)!

3 ONDERSTEUNENDE DIENSTEN

Een beknopt overzicht van de diensten of medewerkersgroepen voor die je als 'ondersteunend' voor de zorgverlening op de verpleegafdelingen of medisch-technische diensten kan omschrijven.

3.1 Apotheek

De ziekenhuisapothek is gevestigd op Campus Mariëndal, in het hoofdgebouw. De apotheek is op weekdays open van 8.30 tot 17.00 uur, en op zaterdag van 09.00 tot 12.00 uur.

Buiten de openingsuren is er steeds een apotheker met wachtdienst telefonisch bereikbaar.

3.2 Centrale Sterilisatie

De centrale sterilisatie-afdeling (CSA) reinigt, controleert, onderhoudt, steriliseert en levert steriele medische hulpmiddelen en instrumenten op zodanige wijze dat de gebruiker ze risicoloos in de zorgverlening kan gebruiken. Dit proces moet aan strenge regelgeving en kwaliteitseisen voldoen. De CSA is gevestigd op Campus Mariëndal, en is toegankelijk van 8.00 tot 21.00 uur, behalve tijdens het weekend en op feestdagen. Er is ook een sterilisatie-eenheid in Medisch Centrum Aarschot.

De **afdelingsmedewerker** is verantwoordelijk voor de bevoorrading van de steriele materialen op zijn/haar verpleegafdeling.

3.3 Intern vervoer

Het zorgdepartement heeft een groep medewerkers die het verpleegkundig en verzorgend personeel logistieke ondersteuning bieden. Belangrijkste taken en verantwoordelijkheden van deze medewerkers:

- vervoer van de patiënten van en naar de verschillende diensten, onderzoeken en consultaties;
- transport van de maaltijdkarren, apotheekkarren, sterilisatiemateriaal, stalen, aanvraagbons enzovoort, van en naar de afdeling, op weekdays;
- beheer van rolstoelen op de afdeling;
- incidenten melden die de patiënt- en medewerkersveiligheid in het gedrang kunnen brengen (zowel aan hoofdverpleegkundige als via registratiesysteem).

3.4 Kine-Ergo-Logo

Deze diensten bieden ambulante zorg aan, maar werken daarnaast bv. ook nauw samen met de verschillende verpleegafdelingen voor de gehospitaliseerde patiënten. Zij verzorgen de therapie zowel aan bed van de patiënt, als in de oefenzalen van het Medisch Centrum Tienen (MCT) en Campus St.-Jan. Het diensthoofd, Sybille Neven, heeft haar kantoor op de 1e verdieping van het MCT. De diensten logopedie en ergotherapie zijn ondergebracht in Campus St.-Jan, maar zij oefenen dus ook hun activiteiten uit op Campus Mariëndal.

3.5 Materiaalbevoorrading

De materiaalbevoorrading vanuit het magazijn (aankoopdienst) gebeurt op dinsdag en donderdag. Bestellingen verlopen via een online bestelplatform, SSP.

3.6 Patiëntenbegeleiding

Een ziekenhuisopname brengt voor veel mensen vaak heel wat vragen met zich mee. Begeleiding die verder reikt dan de medisch-verpleegkundige zorg, hebben we in RZ Heilig Hart Tienen ziekenhuisbreed georganiseerd in een dienst Patiëntenbegeleiding. We proberen op die manier de zorg en begeleiding zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen, en de multidisciplinaire samenwerking te versterken. Alle medewerkers van de dienst werken ondersteunend voor onze patiënten én zorgverleners. Naast de directe patiëntenzorg is er voor hen dus ook een taak weggelegd op het niveau van een afdeling of zorgprogramma, en organisatiebreed (bv. onze patiëntgerichte zorgvisie mee helpen uitdragen).

De dienst heeft zijn kantoor nabij de inkomhal van Campus Mariëndal (links van onthaalbalies). We sommen de dienstverlening kort op.

SOCIALE DIENST & ONTSLAGMANAGEMENT – De sociaal verpleegkundigen kunnen de patiënt en zijn familie informeren en begeleiden bij moeilijkheden op psychosociaal, financieel of administratief vlak. Zij spelen ook een belangrijke rol bij de ontslagvoorbereiding (sociale voorzieningen, thuishulp, aanvraag woonzorgcentrum ...). Deze medewerkers kunnen op vraag van de patiënt, familie, verpleging, arts of andere zorgverleners ingeschakeld worden.

PSYCHOLOGISCHE BEGELEIDING – De klinisch psychologen van de dienst Patiëntenbegeleiding zijn actief in verschillende zorgprogramma's, in de multidisciplinaire teams geriatrie en palliatieve zorg, en op de somatische verpleegafdelingen (dus niet de psychiatrische afdeling). Zij begeleiden lichamelijk zieke patiënten met psychische problemen die samenhangen met de ziekte, het verblijf in het ziekenhuis, de medische behandeling of de gevolgen daarvan. Ze staan op de verpleegafdelingen ook in voor crisisopvang na slecht nieuwsgesprek of plots overlijden. Meestal worden ze ingeschakeld door de behandelende specialist of andere leden van het multidisciplinaire team. Wanneer het een psychiatrische problematiek betreft, wordt naar de dienst psychiatrie verwezen.

LEVENSBSCHOUWELIJKE BEGELEIDING – Mensen die de behoefte hebben om eens rustig te praten over wat er in hun omgaat, over hun pijn en onmacht, hun geloof of ongeloof, over de mensen en dingen die zin geven aan hun leven, kunnen terecht bij de dienst levensbeschouwelijke begeleiding. Wij zijn een katholiek ziekenhuis, maar de dienst staat open voor alle levensbeschouwelijke visies. Op vraag van de patiënt kan een bezoek van vertegenwoordigers van andere geloofsovertuigingen geregeld worden.

INTERCULTURELE BEMIDDELING – Interculturele bemiddeling heeft tot doel de gevolgen van de taalbarrière en sociaal-culturele verschillen voor de zorgverlening zo veel mogelijk op te lossen. Voor een doeltreffende zorg is het van belang dat zowel de boodschap van de zorgverleners als die van de patiënt correct wordt overgedragen. Wanneer een anderstalige patiënt de uitleg of interventies van de zorgverleners niet volledig begrijpt, is taalbijstand aangewezen.

We moeten daarbij kunnen garanderen dat de patiënt en de tolk zich veilig genoeg voelen om de informatie getrouw en volledig door te geven. Daarom vermijden we om familie of kennissen van de patiënt als tolk in te schakelen. Het inzetten van jonge kinderen van de patiënt sluiten we helemaal uit.

GERIATRISCH SUPPORT TEAM (GST) – Het GST is een multidisciplinair team dat zijn deskundigheid op het vlak van ouderenzorg ter beschikking stelt van niet-geriatrie afdelingen. Doel is een aangepaste zorg voor alle oudere patiënten die aan het geriatrie profiel beantwoorden, maar die niet op een dienst Geriatrie gehospitaliseerd zijn. Concreet wordt elke patiënt ouder dan 75 jaar standaard gescreend aan de hand van vijf eenvoudige vragen. Bij verhoogd risicoprofiel wordt het GST ingeschakeld.

PALLIATIEF SUPPORT TEAM (PST) – Ook het PST is een multidisciplinair support team dat ter beschikking staat van alle verpleegafdelingen. Het coördineert ziekenhuisbreed de palliatieve zorgverlening - RZ Heilig Hart Tienen heeft geen aparte palliatieve eenheid. Het PST neemt de zorg of behandeling van de palliatieve patiënt niet over van het verzorgend team, maar biedt advies en ondersteuning aan patiënt, zijn naasten en de zorgverleners. Alle medewerkers van het PST hebben een aanvullende opleiding palliatieve zorgen gevolgd. Het kernteam bestaat uit een arts, palliatief verpleegkundige, klinisch psycholoog, sociaal verpleegkundige en de coördinator levensbeschouwelijke begeleiding. Daarnaast zijn er een uitgebreidere werkgroep palliatieve zorg, referentieverpleegkundigen op de afdelingen, en referentiemedewerkers uit andere disciplines. Het motto van het PST luidt: palliatieve zorg voegt geen dagen toe aan het leven, maar voegt leven toe aan de dagen.

3.7 Schoonmaak

Aan de verpleegafdelingen zijn vaste schoonmaakmedewerkers toegewezen. In principe is er tussen 07.30 en 15.30 continu een schoonmaakmedewerker op de afdeling.

3.8 Zorgkeuken

De centrale zorgkeuken van het ziekenhuis bevindt zich op Campus St-Jan. Daar worden de maaltijdkarren per afdeling volledig klaargemaakt volgens het principe van 'ontkoppeld' koken (ook wel *koude lijn* genoemd), en in een koelwagen voor transport geladen. Bij aankomst op Campus Mariëndal worden de maaltijden 'geregenereerd' in de ruimte achter de cafetaria. Na de regeneratie brengen de logistieke assistenten de maaltijdkarren naar de afdelingen in functie van de serveertijden van de verpleegafdelingen. Op weekend- en feestdagen is het personeel van de verpleegafdeling zelf verantwoordelijk voor dit transport.

Samen met de maaltijdkar komt er een kar mee naar de afdeling voor koffie en water. Waterkannen bevinden zich in de koelkast van de afdelingskeuken. Thermossen voor koffie worden gevuld op de afdeling, aan het koffieapparaat in de afdelingskeuken.

De **afdelingsmedewerker** neemt dagelijks het gewenste menu van de patiënt op (behalve tijdens de weekends en op feestdagen) en bezorgt deze informatie elektronisch aan de zorgkeuken, via een PDA (*personal digital assistant*, een handpalmcomputer) die gelinkt is aan het elektronisch maaltijd-registratiesysteem. Zo wordt de informatie uit de patiëntenbevraging automatisch en onmiddellijk in de maaltijdplanning verwerkt. De verpleegkundige geeft zo nodig het te volgen dieet door aan de afdelingsmedewerker.

4.1 Kennis & vaardigheden

- **De verschillende pathologieën:** We verwijzen hiervoor naar de patiëntendoelgroep van de afdeling waar je stage loopt.
- **Communicatieve vaardigheden**
 - ✓ Informatiedoorstroming van en naar / interactie met patiënten en bezoekers
 - ✓ Informatiedoorstroming van en naar / interactie met zorgverleners en leidinggevenden
 - ✓ Briefing en multidisciplinair overleg
- **Technieken:** We verwijzen hiervoor naar de specifieke doelstellingen van je stage. Bespreek die bij het begin van je stage met je mentor, en stel op basis daarvan een lijst op met technieken die je tijdens je stage moet en wil oefenen.
- **Administratieve vaardigheden**
 - ✓ Verslagen opstellen
 - ✓ Parameters registreren
 - ✓ Elektronisch verpleegkundig dossier beheren (derdejaars)

4.2 Informatiebronnen in het ziekenhuis

We verwachten dat je goed voorbereid aan je stage begint, en je eigen studiemateriaal grondig hebt doorgenomen. Op je stageplaats zelf zijn de zorgverleners uiteraard je eerste en belangrijkste informatiebron. Daarnaast verwijzen je ook graag naar:

- ons intranet, voor onder meer alle procedures en alles wat je moet weten over ziekenhuishygiëne,
- het becommentarieerd geneesmiddelenrepertorium,
- het elektronisch verpleegkundig dossier van patiënten,
- het elektronisch medisch dossier (dit kun je enkel raadplegen na toestemming van de behandelende arts),
- de vakliteratuur die ter beschikking is in het kantoor van de verpleegkundige staf. Neem hiervoor contact op met stagecoördinator Martin Vandeput, (t) 016 80 98 66.

5.1 Studentenjob

Geld voor je studies of vrije tijd verdienen, en tegelijk werkervaring opdoen die naadloos aansluit bij je opleiding? Stel je kandidaat als jobstudent bij Silvia Vandael van de dienst Personeelsmanagement, via (t) 016 90 92 52 of silvia.vandael@rztienen.be. Je kunt in ons ziekenhuis als jobstudent aan de slag in elke vakantieperiode, maar ook tijdens weekends.

5.2 Wanneer je afstudeert

We hopen van harte dat de stage in ons ziekenhuis je zin geeft om hier te komen werken.

Ben je laatstejaars, dan mag je van onze dienst Personeelsmanagement een uitnodiging voor een sollicitatiegesprek verwachten. De dienst ontvangt aan het eind van je stage een algemene beoordeling over je functioneren van de hoofdverpleegkundige (deze beoordeling staat los van de gerichte stage-evaluatie die je stagementor voor de school maakt).

Onze lopende vacatures vind je op het prikbord aan de dienst HR, en op de website jobs.rztienen.be. Daar vind je meteen ook de functie- en competentiekaart voor die specifieke functie.

